

T.B.M.M. - YENİ YOL

Grup Başkanlığı

Tarih : 04.08.2026

Sayı : 82

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununda Köy Tüzel Kişiliklerinin Yeniden İhyasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 04/08/2026

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 5-8-2026	Esas No: 2/3796

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LİĞİ
0 4 Ağustos 2026
No: 1

TBMM GENEL EVRAK
0 4 Ağustos 2026
No: 1909206

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

6360 sayılı Kanun ile gerçekleştirilen idari yeniden yapılanma sürecinde, büyükşehir belediyesi sınırları il mülki sınırlarına genişletilmiş; bu kapsamda binlerce köy mahalle statüsüne dönüştürülmüştür. Söz konusu düzenleme, kırsal kesimde yaşayan vatandaşların asırlık ortak mülkiyet haklarını, yerel yönetim yetkilerini ve geleneksel üretim biçimlerini derinden sarsmıştır.

Köy tüzel kişiliklerinin lağvedilmesiyle birlikte; köylünün kendi emeği ve imcesiyle inşa ettiği cami, okul, muhtarlık binası, kooperatif ve kahvehane gibi ortak tesisler bedelsiz olarak belediyelerin mülkiyetine geçmiştir. Otlakiye, baltalık ve kavaklık gibi ortak kullanım arazileri belediye idaresine devredilmiş; hayvancılık faaliyetleri idari baskılarla kısıtlanmış; köy bütçeleri merkezi yapıya aktarılarak muhtarlık makamı fiilen işlevsiz kılınmıştır.

Mahalle statüsünün getirdiği kentsel vergi ve tarife rejimleri kırsala aynen uygulanmış; ahır ve samanlıklar üzerinden emlak vergisi tahakkuk ettirilmiş, su ve elektrik ücretleri şehir tarifesine yükseltilmiş, inşaat ruhsatı süreçleri ağırlaştırılmıştır. Tüm bu uygulamalar köyde yaşamı ve üretimi giderek olanaksız kılmakta; göçü hızlandırmakta ve Türkiye'nin gıda egemenliğini tehdit etmektedir.

Bu kanun teklifi; 6360 sayılı Kanun'un kırsal alanlarda yarattığı hak ihlallerini gidermek, köy tüzel kişiliklerini ve ortak mülkleri iade etmek, muhtarlık yetkilerini güçlendirmek, tarımsal kalkınma kooperatiflerine yarı-kamusal statü tanımak ve kırsal istihdamı canlandırmak amacıyla hazırlanmıştır.

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - 6360 sayılı Kanun'un uygulanması sonucunda köy statüsünden mahalle statüsüne dönüştürülen yerleşim yerlerinde ortaya çıkan hak ihlallerini gidermek, köy tüzel kişiliklerini yeniden tesis etmek, köy ortak mülklerini iade etmek, muhtarlık yetkilerini güçlendirmek, tarımsal kalkınma kooperatiflerini koruyucu düzenlemelerle desteklemek, kırsal üretimi ve istihdamı canlandırmak ile köy okullarını yeniden işler hale getirmektir.

6360 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyesi sınırlarına dahil edilerek mahalle statüsüne dönüştürülen köyleri, bu köylerin muhtarlık ve kooperatif örgütlenmelerini ile söz konusu köylerde ikamet eden gerçek ve tüzel kişileri kapsar.

MADDE 2- Köy tüzel kişiliklerinin yeniden tesisi ve ortak mülklerin iadesi 6360 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten itibaren belediyelere devredilen köy ortak taşınmazları, araç-gereçler ve bütçe fazlaları herhangi bir harç ya da bedel alınmaksızın köy yönetimlerine iade edilecektir.

MADDE 3- Tarımsal kalkınma kooperatiflerine yarı-kamusal statü tanınması – Kooperatifler vergi muafiyeti, sıfır faizli yatırım kredisi ve hazine arazilerini bedelsiz kiralama gibi koruyucu ayrıcalıklardan yararlandırılacaktır. Kırsal istihdam teşvikleri sağlanmalıdır.

Hayvancılık yapılan ahır ve samanlıklar ile tarım arazileri kentsel emlak vergisi kapsamından çıkarılacak; su ve elektrik tarifeleri kırsal faaliyetin gerektirdiği makul düzeye indirilecektir.

MADDE 4- 6360 sayılı Kanun kapsamındaki uygulama sürecinde Mera Kanunu'na aykırı biçimde belediye sınırlarına dahil edilerek imara açılan veya üçüncü kişilere devredilen ortak alanlar ve meralar, köy tüzel kişiliklerine iade edilir. İade edilemeyen taşınmazlar için rayiç değer üzerinden tazminat ödenir; ödeme planı Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir. Bu maddenin uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, İdare Mahkemelerinde öncelikli olarak görülür.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

**6360 SAYILI ON DÖRT İLDE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ VE YİRMİ YEDİ İLÇE
KURULMASI İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN KAPSAMINDA MAHALLE
STATÜSÜNE DÖNÜŞTÜRÜLEN KÖYLERİN TÜZEL KİŞİLİKLERİNİN YENİDEN
İHDASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde, 6360 sayılı Kanun kapsamında mahalle statüsüne alınan tüm köylerin tüzel kişilikleri yeniden tesis edilir. Yeniden tesis edilen köy tüzel kişilikleri; 442 sayılı Köy Kanunu'nun ilgili hükümleri çerçevesinde tüm hak ve yükümlülükleri ile birlikte kurulur. Devir ve iade işlemleri, İçişleri Bakanlığı koordinasyonunda ilgili belediye ve köy muhtarlığınca yürütülür. İade sürecinde ortaya çıkan uyuşmazlıklarda idare mahkemeleri görevlidir.

MADDE 2 – Muhtarlık makamına; bütçe oluşturma, harcama, imar takibi ve mera koruma alanlarında bağlayıcı karar alma yetkileri iade edilir. Mera, otlakiye ve ortak alanların korunması ve denetimi konusunda köy muhtarlarına idari yaptırım yetkisi tanınır. Muhtarlık bütçesine her yıl merkezi bütçeden, o köyün nüfusuyla orantılı pay aktarılır; asgari tutar her yıl bütçe kanunuyla belirlenir.

MADDE 3- Kooperatifler, Tarım ve Orman Bakanlığı ile koordineli biçimde ekim planlaması yapma ve üreticiye taban fiyat koruması sunma yetkisine haizdir. Köy kooperatiflerinde görev yapacak ziraat mühendisi, veteriner hekim ve muhasebeci gibi nitelikli personele devlet destekli maaş ve SGK prim desteği sağlanacaktır. Hayvancılık yapılan ahır ve samanlıklar ile tarım arazileri kentsel emlak vergisi kapsamında çıkarılacak; su ve elektrik tarifeleri kırsal faaliyetin gerektirdiği makul düzeyde belirlenecektir. Kooperatiflerin ürünlerinin yurt içi ve yurt dışı pazarlara doğrudan ulaştırılmasının sağlanması Ticaret Bakanlığı'nın kontrolü ve denetimi altındadır.

MADDE 4- Köy tüzel kişiliğinin kaldırılması nedeniyle ilçe belediyelerine veya diğer kamu idarelerine devredilmiş bulunan taşınır ve taşınmaz mallar, alacaklar, köy tüzel kişiliğine devrolunur ve köy tüzel kişiliği adına tescil edilir. Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinesi ile çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.